

Fiskeridepartementet
Postboks 8118 Dep

0032 Oslo

TE 26/9-02 GML
GML

Oslo, 23.09.02

Nei til ødeleggende fiskerireform

Norges Naturvernforbunds landsstyre, samlet til møte i Oslo 21. – 22. september 2002, har drøftet den nye fiskerireformen og enstemmig samlet seg om følgende synspunkter:

”Regjeringen Bondeviks forslag til omsettelige fiskekvoter i kystflåten vil øke presset på hardt belastede og øke gjeldsbelastningen. Kvoterettigheter sentraliseres, og allmenningsressurser privatiseres. Dette vil gjøre det enda vanskeligere for myndighetene å oppfylle Stortingets mål for fiskeripolitikken, bærekraft, gode arbeidsplasser, lønnsomhet og å opprettholde kystbosettingen.

Regjeringen har lagt fram forslag om at man i kystflåten skal få lov å slå sammen kvoter fra flere fartøy på ett, mot at de fartøyene som selger sin kvote blir tatt ut av fiske. Det skal også bli mulig å bytte eller å leie kvoter av hverandre. Fiskeriministerens argument for dette systemet er at det skal gi bedre lønnsomhet i flåten.

Regjeringen ser ut til å legge mest vekt på Norges Fiskarlags syn i denne saken, mens Kystfiskarlaget er den tapende part. Norges Naturvernforbund vil advare mot å la en liten gruppe kvoteeiere få så stor innflytelse på en reform som vil forandre hele rettighetssystemet i kystsamfunnet. Den omleggingen regjeringen foreslår, vil flytte kontrollen over fiske-ressursene fra stortinget og regjeringen til private aktører. De avgjørende høringsinstansene må derfor bli alle de som mister sin mulighet til å påvirke fordelingen av rettigheter gjennom demokratiske kanaler.

Hovedårsaken til overfisket og til den dårlige lønnsomheten i deler av fiskeflåten er overinvesteringer og overfiske. Stor gjeld fører til et press for å fastsette uforsvarlig høye kvoter. De siste fem årene har den samlede torskeknoten vært satt 62% over det Det Internasjonale Råd for Havforskning har anbefalt.

I følge Havforskningsinstituttet har dette overfisket vært så stort at torskefisket som helhet ikke gir netto overskudd. I flere år har man fisket opp over halvparten av all torsk av fangstbar størrelse. Det er dyrt å fiske så hardt. Man trenger flere tråltimer, mer garn og mer drivstoff for å ta fisken når bestanden er liten og kvoten er stor.

Kombinasjonen av høy gjeld, høye kostnader og liten kvote har ført at deler av kystflåten nå ønsker seg muligheten for å kjøpe opp naboens kvote for å bedre på resultatet. Dette er en

MEMBER OF FRIENDS OF THE EARTH

meget farlig vei å gå, både økonomisk, økologisk og samfunnsmessig. Det paradoksale er at de fartøyene som i dag tjener penger, nedbetalte eldre fartøy, kommer til å bli kjøpt opp og tatt ut av fiske for å gi tilleggskvote til nye, store fartøy med stor gjeld.

Beregninger Norges Naturvernforbund har gjort, viser at dersom ordningen utnyttes fullt ut, det vil si at én tredjedel av fartøyene mellom 15 og 28 meter, kjøper ut de resterende 2/3, vil kvotekjøpet alene koste over en milliard kroner. Dette er mer enn den årlige inntekten av torskefisket i denne gruppen. Dette er investeringer ressursene ikke kan forrente, og vi kommer til å oppleve et press for at gjeldsbelastede fiskere må tildeles større rettigheter. Dette presset kommer til å bli rettet mot de svakeste – de minste fartøyene og deltidsfiskerne.

På Island har dette systemet ført til at store deler av kysten er avfolket, fiskeflåten sliter med skyhøy gjeld og retten til å fiske er samlet hos noen få. Norges Naturvernforbund går imot regjeringens ødeleggende reformforslag.”

Med vennlig hilsen
Norges Naturvernforbund

Erik Solheim (s)
Leder

Kåre Olerud
Informasjonssjef

Kopi:

Miljøverndepartementet
Stortingets næringskomité
De politiske partienes stortingsgrupper